

Vergaderjaar 2022–2023

29 538

Zorg en maatschappelijke ondersteuning

Nr. 348

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 december 2022

Zoals elk jaar voert de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) onderzoek uit naar het Wmo-toezicht, met als doel inzicht te krijgen in de staat van uitvoering van het toezicht op de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015.

Met deze brief wordt de rapportage van de IGJ aan uw Kamer aangeboden en wordt geschetst wanneer uw Kamer een (meer) uitgebreide beleidsreactie en bijbehorende concrete verbetermaatregelen met betrekking tot het Wmo-toezicht kan verwachten.

In de afgelopen jaren is door de IGJ meerdere malen geconstateerd dat het Wmo-toezicht zich onvoldoende heeft ontwikkeld en dat de kwaliteit in het geheel genomen te laag is.¹ Dat beeld is (helaas) nog niet veranderd. Veel aspecten waarop de IGJ het Wmo-toezicht beoordeelt in haar rapportage, zijn nog steeds voor verbetering vatbaar. Er is geen sprake van een duidelijke verbetering in de situatie vergeleken met die in voorgaande jaren. Net als in 2020 waren de maatregelen in verband met de bestrijding van Covid-19 mede van invloed op dit beeld. De IGJ is in haar rapportage over 2021 dan ook van oordeel dat het Wmo-toezicht over de volle breedte genomen nog steeds niet in orde is. Het Wmo-toezicht is te divers in kwaliteit en het tempo waarin gemeenten noodzakelijke verbeteringen doorvoeren is te traag. Het is tot nu toe nog steeds niet gelukt om in Nederland te komen tot Wmo-toezicht dat overal van voldoende kwaliteit is.

Het feit dat het beeld van de IGJ de afgelopen jaren niet veranderd is, maakt nogmaals duidelijk hoe belangrijk het is dat het Wmo-toezicht op korte termijn stevig verbetert. Op basis van de aanbevelingen uit het

¹ Kamerstuk 29 538, nr. 324; Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), Rapportage over de uitvoering van het Wmo-toezicht door gemeenten in 2020: <https://www.igj.nl/publicaties/rapporten/2021/12/13/wmo-toezicht-2020>.

onderzoek van Significant² werk ik daarom samen met gemeenten (VNG), toezichthouders, GGD-GHOR en het Toezicht Sociaal Domein (TSD) aan een gezamenlijk beleidskader, met een stevige ambitie. Op basis van dit beleidskader worden concrete verbetermaatregelen voorgesteld. De IGJ heeft hierin een belangrijke adviserende rol. In de brief van 4 november 2022³ heb ik uw Kamer reeds geïnformeerd over mijn voornemen om het Wmo-toezicht te verbeteren, waarbij ik inzet op de volgende elementen:

1. Het steviger wettelijk verankeren van het gemeentelijk toezicht langs de volgende lijnen:
 - Het creëren van waarborgen voor onafhankelijkheid van het toezicht.
 - De verplichting voor gemeenten om toezichtbeleid te formuleren op basis waarvan de Wmo-toezichthouder een werkplan opstelt.
 - Transparantie in het toezichtbeleid met de verplichting in beginsel zoveel mogelijk toezichtrapportages openbaar te maken, tenzij zwaarwegende omstandigheden daaraan in de weg staan.
 - Tevens onderzoek ik de mogelijkheid om het college van B&W te verplichten (in beginsel) opvolging te geven aan aanbevelingen uit rapportages van de toezichthouder.
2. Het opstellen en (laten) uitvoeren van een stimulerings- en implementatieprogramma gericht op de verbetering van de kwaliteit en professionaliteit van het Wmo-toezicht.
3. Het nader bepalen van het gewenste schaalniveau voor de Wmo-toezichthouder.

Ik begrijp dat ook de IGJ met grote belangstelling uitkijkt naar de uitwerking van het beleidskader en de concrete verbetermaatregelen. De rapportages van de IGJ zijn immers aanleiding geweest voor het onderzoek van Significant naar het Wmo-toezicht.⁴ Het is dan ook mijn streven uw Kamer voor het einde van het eerste kwartaal van 2023 uitgebreid over het beleidskader en de in te zetten verbetermaatregelen te informeren.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. van Ooijen

² Kamerstuk 29 538, nr. 331.

³ Kamerstuk 29 538, nr. 346.

⁴ Kamerstukken 29 538 en 34 104, nr. 331.